

SIKKERHETSDATABLAD

Mass Airflow Sensor Cleaner (Aerosol)

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	28.12.2010
Kjemikaliets navn	Mass Airflow Sensor Cleaner (Aerosol)
Synonymer	4073
Artikkelnr.	4073
Firmanavn	Relekta AS
Besøksadresse	Østerdalsgaten 1J
Postadresse	Postboks 6169 Etterstad
Postnr.	0602
Poststed	Oslo
Land	Norge
Telefon	22 66 04 00
Telefaks	22 66 04 01
E-post	relekta@relekta.no
Hjemmeside	http://www.relekta.no
Org. nr.	NO 831 881 372
Kontaktperson	Henning Sørensen
Nødtelefon	Giftinformasjonen, telefon:(+47) 22 59 13 00 WEB:http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo

2. Fareidentifikasjon

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
xylen	CAS-nr.: 1330-20-7 EC-nr.: 215-535-7	Xn; R10, R20/21, R38 Flam. Liq. 3; H226 Acute tox. 4; H332 Acute tox. 4; H312 Skin Irrit. 2; H315	50 - 100 %
etylbenzen	CAS-nr.: 100-41-4 EC-nr.: 202-849-4	Xn, F; R11, R20 Flam. Liq. 2; H225 Acute tox. 4; H332	10 - 25 %
4-hydroksy-4-metylpentan-2-on	CAS-nr.: 123-42-2 EC-nr.: 204-626-7	Xi; R36 Eye Irrit. 2; H319	10 - 25 %
acetone	CAS-nr.: 67-64-1 EC-nr.: 200-662-2	Xi, F; R11, R36, R66, R67 Flam. Liq. 2; H225 Eye Irrit. 2; H319 STOT SE3; H336	10 - 25 %
metanol	CAS-nr.: 67-56-1 EC-nr.: 200-659-6	T,F; R11, R23/24/25, R39/23/24/25 Flam. Liq. 2; H225	2,5 - 10 %

	Acute tox. 3; H301 Acute tox. 3; H311 Acute tox. 3; H331 STOT SE1; H370
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m ³ , ppb, ppm, vekt%, vol%
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.
Komponentkommentarer	Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.

4. Førstehjelpstiltak

Innånding	Flytt straks den eksponerte til frisk luft. Sørg for ro, varme og frisk luft. Ved store pustevansker: Kunstig åndedrett eller oksygen. Det kan være farlig for førstehjelpere å bruke munn-mot-munn metoden. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg. Plasser bevisstløse skadde i stabilt sideleie og sørg for frie luftveier. Kontakt lege.
Hudkontakt	Fjern straks tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege.
Svelging	FREMKALL IKKE BREKNING! Sørg for ro, varme og frisk luft. Skyll munnen grundig og gi små mengder med vann (for å spe ut stoffet) forutsatt at tilskadekomne ikke er bevisstløs. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Ved brekninger må hodet holdes så lavt at mageinnholdet ikke kommer ned i lungene. Ved bevisstløshet løses tetsittende klær. Plasser i stabilt sideleie. Kontakt lege.

5. Tiltak ved brannslukking

Passende brannslukningsmidler	Pulver, skum eller CO ₂ , Vannspray, -tåke eller -dis.
Uegnete brannslukningsmidler	Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.
Brann- og eksplosjonsfarer	Karakteristiske farer BRANNFARLIG. Damp er tyngre enn luft og kan bre seg langs bakken til tennkilder. Beholdere kan eksplodere ved oppvarming på grunn av overtrykk. Forbrenningsprodukter Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO ₂),
Brannslukningsmetoder	Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann.
Personlig verneutstyr	Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Sørg for god ventilasjon. Unngå hud- og øyekontakt. Røyking og bruk av åpen ild og andre antennelseskilder er forbudt. Unngå innånding av damper og aerosoler.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp til avløpssystem, vann eller jord.
Metoder for opprydding og rengjøring	Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Avfall behandles iht. punkt 13.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Benytt nødvendig verneutstyr - se seksjon 8. Sørg for god ventilasjon. Unngå søl, hudog øyekontakt. Unngå dannelse av aerosoler. Røyking, åpen ild, gnist og sveising forbudt. Unngå innånding av damper/aerosoltåke. Bruk gnistsikkert verktøy. Fare for elektrostatisk oppladning. Sørg for tilstrekkelig jording under arbeid med produktet.
Oppbevaring	Lagres kjølig i tørt, godt ventilert rom. Hold beholderne tett lukket. Oppbevares i originalemballasjen. Lagres adskilt fra antennelseskilder og varme. Unngå varme og direkte sollys. Oppbevares adskilt fra: Oksiderende materiale. Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
xylene	CAS-nr.: 1330-20-7 EC-nr.: 215-535-7	8 t.: 25/108 ppm/mg/m ³ H AN	
etylbenzen	CAS-nr.: 100-41-4 EC-nr.: 202-849-4	8 t.: 5/20 ppm/mg/m ³ HK	
4-hydroksy-4-metylpentan-2-on	CAS-nr.: 123-42-2 EC-nr.: 204-626-7	8 t.: 25/120 ppm/mg/m ³ AN	
acetone	CAS-nr.: 67-64-1 EC-nr.: 200-662-2	8 t.: 125/295 ppm/mg/m ³ AN	
metanol	CAS-nr.: 67-56-1 EC-nr.: 200-659-6	8 t.: 100/130 ppm/mg/m ³ H AN	

Eksponeringskontroll

Annen informasjon om grenseverdier	AN = Norske administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære. H=Hudopptak, R= Reproduksjonstoksisk, K= Kreftfremkallende, A= Allergifremkallende, M= Arvestoffskadelig, T= Takverdi
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Prosessforhold Etabler stasjon for øyeskylling nær arbeidssted. Ventilasjon Sørg for tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.
Åndedrettsvern	Ved utilstrekkelig ventilasjon: Maske med kombinasjonsfilter BRUN A og P2-filter (organiske gasser/damper og helsefarlig støv eller aerosoler).
Håndvern	Bruk vernehansker av: Nitrilgummi. Neoprengummi. Gjennombruddstid er ikke kjent, skift hansker ofte.
Øyevern	Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller.
Annet hudvern enn håndvern	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.
Annen informasjon	Hygieniske rutiner Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Det må ikke spises eller drikkes under arbeidet. Vask tilsølte arbeidsklær før de brukes igjen.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Væske.
---------------	--------

Lukt	Løsemiddel.
Farge	Fargeløs.
Løselighetsbeskrivelse	Uoppløselig i vann.
Relativ tetthet	Verdi: 0,748 g/cm ³
Flammepunkt	Verdi: < -20 Testmetode: CC-Lukket kopp.
Eksplisjonsgrense	Verdi: 0,8-36 %
Damp tetthet	Verdi: > 1 Referanse gass: luft=1

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå gnister og åpen flamme.
Farlige spaltningsprodukter	Ingen farlige spaltningsprodukter ved anbefalt håndtering.
Stabilitet	Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering.
Annen informasjon	Farlig polymerisering: Polymeriserer ikke.

11. Toksikologisk informasjon

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	xylene
LD50 oral	Verdi: 8700 mg/kg Forsøksdyreart: rotte
LD50 dermal	Verdi: 2000 mg/kg Forsøksdyreart: kanin
LC50 innånding	Verdi: 6350 ppm/4t Forsøksdyreart: rotte
Komponent	etylbenzen
LD50 oral	Verdi: 3500 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
LD50 dermal	Verdi: 17800 mg/kg Forsøksdyreart: kanin
Komponent	4-hydroksey-4-metylpentan-2-on
LD50 oral	Verdi: 2520 mg/kg Forsøksdyreart: rotte
LD50 dermal	Verdi: 13500 mg/kg Forsøksdyreart: kanin
Komponent	acetone
LD50 oral	Verdi: 5800 mg/kg Forsøksdyreart: Rotte
Komponent	metanol
LD50 oral	Verdi: 5600 mg/kg Forsøksdyreart: rotte
LD50 dermal	Verdi: 15800 mg/kg Forsøksdyreart: kanin
LC50 innånding	Verdi: 64000 ppm Forsøksdyreart: rotte Varighet: 4t

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Gjentatt og langvarig eksponering for løsemidler kan gi varig skade på sentralnervesystemet og indre organer som lever og nyrer.
Innånding	Farlig ved innånding. Fare: Mulig fare for varig helseskade ved innånding.
Hudkontakt	Farlig ved hudkontakt. Irriterer huden. Farlig: mulig fare for varig helseskade ved hudkontakt.
Øyekontakt	Irriterer øynene.

Svelging	Farlig ved svelging. Farlig: mulig fare for varig helseskade ved svelging.
Allergi	Ingen kjente allergifremkallende egenskaper.
Kreft	Ingen kjente kreftfremkallende egenskaper.
Reproduksjonsskader	Ingen kjente reproduksjonsskadelige egenskaper.
Arvestoffskader	Ingen kjente arvelige eller mutagene egenskaper.
Annen informasjon	Opptaksvei: Hud- og/eller øyekontakt. Innånding.

12. Miljøopplysninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	xylene
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 3,3 mg/l Testmetode: LC50 Art: (Oncorhynchus mykiss) Varighet: 96 t
Annen økotoksikologisk informasjon om komponenten vedrørende krepsdyr	Akuttgiftighet. LC50 48 timer Skalldyr (Palaemonetes pugio) 5,6 mg/l
Komponent	etylbenzen
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 4,2 mg/l Testmetode: LC50 Varighet: 96t
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 2,93 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 48t
Økotoksitet, andre effekter	Økotoksikologiske data LC50 48 timer > 5,2 mg/l
Komponent	4-hydroksey-4-metylpentan-2-on
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 420 mg/l Testmetode: LC50 Art: Sjøvann, Menidia beryllina Varighet: 96t
Komponent	acetone
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: LC50 96t Art: Ferskvann, Pimephales promelas
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 10 mg/l Testmetode: EC50, 48t
Annen økotoksikologisk informasjon om komponenten vedrørende krepsdyr	Akuttgiftighet. EC50 48 timer Skalldyr (Asellus aquaticus) 7550 mg/l
Fordelingskoeffisient	Verdi: -0,27
Komponent	metanol
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: > 100 mg/l Testmetode: LC50 Art: Ferskvann, V Varighet: 96t
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 3289 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 48t
Annen økotoksikologisk informasjon om komponenten vedrørende krepsdyr	Akuttgiftighet. EC50 48 timer Skalldyr (Crangon crangon) 2500 mg/l

Øvrige miljøopplysninger

Økotoksitet	Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk.
-------------	---

	Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha skadelige eller forstyrrende innvirkning på miljøet.
Mobilitet	Ikke blandbar med vann.
Persistens og nedbrytbarhet	Ingen opplysninger.
Bioakkumulasjonspotensial	Ingen opplysninger.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	Resultat av PBT- og vPvB vurdering: Ingen tilgjengelige data.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	EAL: 140603 andre løsemidler og løsemiddelblandinger
Egnede metoder til fjerning av kjemikali	Generelt Farlig avfall etter Forskrift om farlig avfall. Behandlingsmetoder Destruer i samsvar med regelverk fra lokale myndigheter. Forurenset emballasje Følg anvisning for destruering av brukt emballasje.
Annen informasjon	Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.

14. Transportinformasjon

Varenavn (nasjonalt)	AEROSOLBEHOLDERE, BRANNFARLIG
Farlig gods ADR	UN-nr.: 1950 Klasse: 2.1 Varenavn: AEROSOLBEHOLDERE
Farlig gods RID	UN-nr.: 1950 Klasse: 2.1 Varenavn: AEROSOLBEHOLDERE
Farlig gods IMDG	UN-nr.: 1950 Klasse: 2.1 EmS: F-D, S-U Varenavn: AEROSOLS
Farlig gods ICAO/IATA	UN-nr.: 1950 Klasse: 2.1 Varenavn: AEROSOLS, FLAMMABLE

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Sammensetning på merkeetiketten	xylene:50 - 100 %, etylbenzen:10 - 25 %, aceton:10 - 25 %, metanol:2,5 - 10 %
R-setninger	R-11 Meget brannfarlig. R-20/21/22 Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging. R-36/38 Irriterer øynene og huden. R-68/20/21/22 Farlig: mulig fare for varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging.
S-setninger	S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn.

S-24/25 Unngå kontakt med huden og øynene.
 S-36/37 Bruk egnede verneklær og vernehansker.
 S-43 Ved brannslukking bruk karbondioksid (CO₂), pulver, skum.
 S-63 Ved uhell ved innånding bringes den skadelidende til frisk luft og holdes i ro.

Trykkbeholder. Skal beskyttes mot sollys og må ikke utsettes for temperaturer over 50 °C. Må ikke punkteres eller brennes, selv ikke når den er tom.

Farepiktogrammer (CLP)

Signalord	Fare
Faresetninger	<p>Flam. Liq. 2: H225 Meget brannfarlig væske og damp. Acute Tox. 4: H302 Farlig ved svelging. Acute Tox. 4: H312 Farlig ved hudkontakt. Eye Irrit. 2: H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. Skin Irrit. 2: H315 Irriterer huden. Acute Tox. 4: H332 Farlig ved innånding. STOT SE 2: H371 Kan forårsake organskader <eller angi alle organer som påvirkes dersom disse er kjent.> <Angi opptaksvei dersom det med sikkerhet er fastlått at ingen andre opptaksveier er årsak til faren>.</p>
Sikkerhetssetninger	<p>P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P262 Må ikke komme i kontakt med øyne, huden eller klær. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm. P340 Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. P370+P378 Ved brann: Slukk med karbondioksid (CO₂), pulver, skum. P410+P412 Beskyttes mot sollys. Må ikke utsettes for temperaturer høyere enn 50°C /122°F.</p>
Referanser (Lover/Forskrifter)	<p>EU-forordning 1272/2008/EF (CLP00), EU-forordning 453/2010/EF (CLP). Norsk stoffliste. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære, 2007. Forskrift om farlig avfall. Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.</p>

16. Andre opplysninger

Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>H225 Meget brannfarlig væske og damp. H226 Brannfarlig væske og damp. H301 Giftig ved svelging. H311 Giftig ved hudkontakt. H312 Farlig ved hudkontakt. H315 Irriterer huden. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H331 Giftig ved innånding. H332 Farlig ved innånding. H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. H370 Forårsaker organskader</p>
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	<p>R10 Brannfarlig. R11 Meget brannfarlig. R20 Farlig ved innånding. R20/21 Farlig ved innånding og hudkontakt. R23/24/25 Giftig ved innånding, hudkontakt og svelging.</p>

	R36 Irriterer øynene. R38 Irriterer huden R39/23/24/25 Giftig: fare for alvorlig varig helseskade ved innånding, hudkontakt og svelging. R66 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukken hud R67 Damp kan forårsake døsigheit og svimmelhet
Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad anses korrekte i henhold til dagens kunnskaper og erfaring, men det kan ikke gis noen garanti at informasjonen er fullstendig. Det er derfor i brukerens interesse å forsikre seg om at informasjonen er tilstrekkelig for det tiltenkte bruksområde.
Kvalitetssikring av informasjonen	Utarbeidet av Essenticon AS, Leif Weldingsvei 10, N-3208 Sandefjord, Norge. Tlf.: +47 33 42 34 50 - Fax: +47 33 42 34 59 www.essenticon.com Utstedelsesdato 28.12.2010 Databladstatus CLP 00 Signatur BHH
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Releka AS